

Тема. Поезія ліричних образів.

Мета. Поглибити уявлення учнів про виражальні та зображувальні можливості музики на прикладі ліричних образів К. Сен-Санса. Виховувати інтерес до ліричних образів музики музичний смак, відчуття краси.

Тип уроку: урок поглиблення теми.

Обладнання: музичні інструменти(баян), магнітофон (музичний центр, DVD), комп'ютер), нотна дошка, нотний запис, портрети композиторів К. Сен-Санса, М. Дунаєвського

ХІД УРОКУ

1.Організаційний етап уроку.

Вхід учнів до класу (кабінету) під звучання пісні «Кольорові "ни» М. Дунаєвського. Музичне вітання.

2.Актуалізація музичних вражень, опорних знань учнів.

Гра «Музичне інтерв'ю».

«Музичний оглядач» («репортер») бере «інтерв'ю» в учнів стосовно їхніх музичних вражень.

3. Мотивація навчальної діяльності учнів.

Основне завдання уроку: поглибити уявлення про виражальні й зображувальні можливості музики на прикладі ліричних образів; композиторів К. Сен-Санса, та М. Дунаєвського.

4. Розучування пісні композитора М. Дунаєвського «Кольорові сні».

а) Бесіда-розповідь про авторів пісні та її особливості; слухання; пісні.

— Чи знайома вам музика цієї пісні? Чи слухали ви її раніше?

Відомий сучасний композитор Максим Дунаєвський — автор багатьох пісень, музики до кінофільму «Мері Поппінс, до побачення». Пісні із цього кінофільму — «Тридцять три корови», «Непогода», «Вітер змін», «Леді досконалість», «Цирульник» — набули неабиякої популярності. Однією з пісень кінофільму є пісня «Кольорові сні», яку сьогодні ми й почнемо розучувати.

б) Розучування першого куплету пісні. Розучуючи пісню, слід звернути увагу на її ритмічність, на чітку дикцію, інтонаційну точність виконання. Бажано також скористатися нотним записом (творчими зошитами), що допоможе учням правильно розучити перший куплет пісні. Приспів слід розучувати на слух.

— З якими образами пов'язана ця пісня — танцювальними-ліричними, драматичними чи образами дитинства?

— Які особливості цієї пісні?

.— Інтонації яких пісень відчутні в пісні «Кольорові сни»? Композитор Максим Дунаєвський і поет Наум Олев створили ніжний і поетичний образ чарівної країни дитинства.

Пісня вбирає в себе інтонації різних пісень і, зокрема, найвідомішої — «Вітер змін».

в) Гра «Художник».

Уявіть, що ви — художники.

— У яких художніх образах, кольорах, символах ви відобразили б свої сни?

5. Актуалізація музичного досвіду учнів.

— Які пісні, де відображена чудова країна дитинства, ви можете пригадати?

Виконання пісень за бажанням учнів.

— Порівняйте образний зміст пісні «Кольорові сни» з образним змістом пісні «Листя жовте».

Виконання пісні «Листя жовте» за бажанням учнів.

6. Слухання п'єси К. Сен-Санса «Лебідь».

а) Розповідь-діалог про творчість композитора К. Сен-Санса.

Сен-Санс народився в Парижі в 1835 році. Уже у п'ятирічному віці він створював танцювальні фрагменти й мелодичні мініатюри, які виконував на концертах. Один із друзів родини подарував маленькому Камілю ноти опери В. А. Моцарта «Дон Жуан». «Це була надзвичайно щаслива думка,— розповідав потім композитор. — Щодня з вражаючою легкістю, що властива дитинству, я вбирав у себе ці чарівні звуки».

Учитель. Творча діяльність К. Сен-Санса була дуже напруженою й плідною. Він писав симфонії та концерти, сюїти, хорові й камерно-інструментальні твори, опери. Виконавська діяльність К. Сен-Санса започаткувала відродження французької фортепіанної музики, що в XVII—XVIII століттях була широко відомою всій Європі завдяки таким славетним майстрам, як Ф. Куперен, Ж. Б. Люллі, Ж. Ф. Рамо.

— Що можна сказати про задум написання п'єси «Лебідь»?

П'єса «Лебідь» є частиною музичної фантазії К. Сен-Санса. Цікавий задум написати зоологічну фантазію «Карнавал тварин» (для двох фортепіано, двох скрипок, альту, віолончелі, контрабаса, флейти, фісгармонії та ксилофона) композитор реалізував 1886 року. Але К. Сен-Санс недооцінював свій твір, він уважав його жартом (ноти цієї фантазії були опубліковані лише після смерті композитора в 1928 році).

б) Слухання п'єси «Лебідь».

— Світ яких образів розкриває музика цієї п'єси — драматичних, героїчних чи ліричних?

«Лебідь» — це яскраве торжество музичної лірики, одна з найкращих мелодій (віолончель у супроводі фортепіано). З її чистою зворушливою поезією мало що можна порівняти.

Зрозуміла й блискуча доля «Лебедя» — твір швидко відокремився від «карнавалу тварин» і став жити самостійно як концертна п'єса.

— Який музичний інструмент виконує цю п'єсу?

— Що характерно для цієї мелодії, для супроводу? Яка вона?

-- Послухайте інтерпретацію для дитячого хору П. Рословського на текст А. Юр'єва та виконайте фрагмент вокального варіанта п'єси.

— Який жанр мистецтва дав «друге життя» п'єсі «Лебідь»?

Підсумок уроку.

Оцінювання музично-творчої діяльності учнів.